

BOCCACCIO DEKAMERON

Fordította: Révay József
A verseket Jékely Zoltán fordította

TARTALOM

Elöljáró beszéd

KEZDŐDIK A DEKAMERON NEVEZETŰ KÖNYV,

MÁS NEVÉN GALEOTTO HERCEG,
MELYBEN SZÁZ ELBESZÉLÉS FOGLALTATIK,
MELYEKET TÍZ NAPON ÁLTAL ELMONDOTT
HÉT HÖLGY ÉS HÁROM IFJÚ ÚR

Első nap

KEZDŐDIK A DEKAMERON ELSŐ NAPJA, MELYEN A SZERZŐ ELMONDJA:
MIKÉPPEN ESETT, HOGY AZ ALÁBB SZÍNRE LÉPŐ SZEMÉLYEK
EGYBEGYÜLTEK, HOGY MESÉLJENEK EGYMÁSNAK, ANNAK UTÁNA
PEDIG PAMPINEA URALKODÁSA ALATT KI-KI OLYAN TÖRTÉNETET
MOND EL, AMELYNEK TÁRGYÁT TETSZÉSE SZERINT VÁLASZTOTTA

ELSŐ NOVELLA

Ser Cepparello hamis gyónással becsap egy szent barátot és meghal;
halála után pedig szentnek tisztelik, holott életében igen gonosz ember volt,
és Szent Ciappelletónak nevezik

MÁSODIK NOVELLA

A zsidó Ábrahám, Giannotto di Civigni ösztönzésére, elmegy a római udvarba:
mikor pedig ottan látja a papok gonoszságát, visszatér Párizsba és megkeresztelkedik

HARMADIK NOVELLA

A zsidó Melkizedek a három gyűrűről mondott elbeszélésével megmenekedik
ama nagy veszedelemből, melyet Szaladin tervez ellene

NEGYEDIK NOVELLA

Egy barát, ki fölöttébb súlyos büntetést érdemlő bűnbe esett, ügyesen
megmenekül a büntetéstől, szemére vetvén az apátúrnak ugyanazon bűnt

ÖTÖDIK NOVELLA

Monferrato őrgrófjának felesége tyúklakomával és néhány találó
szóval lelohasztja Franciaország királyának eszeveszett szerelmét

HATODIK NOVELLA

Egy derék ember bizonyos talpraesett mondással
megszégyeníti a barátok gonosz képmutatását

HETEDIK NOVELLA

Bergamino, Primassórol és Clugny apátjáról mondott novellájával, ügyesen
megcsipkedi Cane della Scala urat hirtelen rájött fősvényisége miatt

NYOLCADIK NOVELLA

Guiglielmo Borsiere csattanós mondással ostromozza

Ermino de Grimaldi úr fősvénységét

KILENCEDIK NOVELLA

Ciprus királya egy gascogne-i hölgy találó megjegyzésére
pipogya emberből bátor emberré válik

TIZEDIK NOVELLA

Alberto da Bologna mester ügyesen megszégyenít egy hölgyet,
aki őt akarta megszégyeníteni hozzá való szerelme miatt

Második nap

KEZDŐDIK A MÁSODIK NAP, MELYEN FILOMÉNA URALKODÁSA
ALATT OLY EMBEREKRŐL MONDANAK TÖRTÉNETEKET,
KIK KÜLÖNB-KÜLÖNBFÉLE SORSCSAPÁSOK UTÁN,
HOLOTT MÁR NEM IS REMÉLTÉK,
SZERENCSES VÉGET ÉRNEK

ELSŐ NOVELLA

Martinello, ki nyomoréknak tetteti magát, úgy tesz,
mintha Szent Arrigo holttesténél meggyógyulna,
de minekutána turpissága kiderül, megverik, azután elfogják,
és ámbátor már-már ama vesedelemben keveredik, hogy felkötik,
végezetül megmenekül

MÁSODIK NOVELLA

Rinaldo d'Asti, akit kirabolnak, Castel Guiglielmóba érkezik,
és szállást nyer valamely özvegyasszonynál, s minekutána kára megtérül,
épségben és egészségben megtér otthonába

HARMADIK NOVELLA

Három ifjú eltékozolván vagyonát, szegény sorsra jut;
egyik unokaöccsük kétségbeesetten hazatér egy apátúr társaságában,
kiről kiderült, hogy Angolország királyának leánya; ez azután férjéül választja őt,
bátyjainak mindent megtérít, mit elvesztettek, s ismét jómódba juttatja őket

NEGYEDIK NOVELLA

Landolfo Ruffolo elszegényedik, felcsap kalóznak, a genovaiak foglyul ejtik,
hajótörést szenved a tengeren, egy ékszerekkel telt ládán partra jut,
és minekutána Korfuban egy asszony pártfogásába veszi,
gazdagon megtér otthonába

ÖTÖDIK NOVELLA

Andreuccio da Perugia Nápolyba jön, hogy lovakat vásároljon,

egy éjszaka során háromszor kerül kemény veszedelembe,
valamennyiből megmenekül, s egy rubinkővel hazatér

HATODIK NOVELLA

Madonna Beritolát, ki két fiát elvesztette, két őzgida társaságában meglelik egy szigeten;
onnét pedig Lunigianába megy; ottan egyik fia a házigazdájának szolgálatában áll,
és annak leányával szerelmeskedik, miért is börtönbe vetik.
Szicília fellázad Károly király ellen, és a fiú, miután anyja felismeri,
feleségül veszi amaz úrnak leányát; minekutána pedig testvérét is fölleli,
ismét jómódba jut

HETEDIK NOVELLA

Babilónia szultánja feleségül küldi egyik leányát Garbo királyához,
a leány külön-különbféle kalandokon keresztül négy esztendő leforgása
alatt külön-különbféle helyeken kilenc férfinak birtokába jut;
végezetül szűz leány gyanánt visszakerül atyjához,
ki is előbbi szándoka szerint feleségül küldi őt Garbo királyának

NYOLCADIK NOVELLA

Antwerpen grófja hamis vád miatt számkivetésbe megy,
és két gyermekét külön-különb helyeken hagyja Angolországban,
maga pedig ismeretlenül visszatér, s szerencsés állapotban leli őket;
annak utána csatlós gyanánt beáll Franciaország királyának seregébe,
s miután ártatlansága kiderül, visszanyeri méltóságát

KILENCEDIK NOVELLA

Genovai Bernabòt megcsalja Ambrogiuolo, miért is elveszti vagyonát,
s parancsot ad, hogy ártatlan feleségét megöljék.
Az asszony megmenekül, s férfiruházatban szolgálatába áll a szultánnak:
felleli a csalót, Bernabòt pedig Alexandriába hozatja,
hol is a csaló elveszi büntetését, maga pedig újból női ruhát ölt,
s férjével együtt gazdagon megtér Genovába

TIZEDIK NOVELLA

Paganino da Monaco elrabolja Ricciardo da Chinzica feleségét;
ki is midőn megtudja, hol az asszony, odamegy, barátságot köt Paganinóval,
visszakéri tőle feleségét, az pedig hajlandó visszaadni néki,
ha az asszony is úgy akarja. Az asszony nem akar férjével menni,
és Ricciardo halála után feleségül megy Paganinóhoz

Harmadik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON MÁSODIK NAPJA: KEZDŐDIK A HARMADIK,
MELYEN NEIFILE URALKODÁSA ALATT OLY EMBEREKRŐL FOLYIK A SZÓ,

KIK VALAMELY FÖLÖTTÉBB KÍVÁNATOS DOLGOT ÜGYESSÉGÖKKEL
MEGNYERTEK, AVAGY VISSZASZEREZTÉK, MIT ELVESZTETTEK

ELSŐ NOVELLA

Massetto da Lamporecchio némának tetteti magát,
s kertésznek áll valamely apácakolostorba;
az apácák pedig mind versengenek abban,
hogyan véle háljanak

MÁSODIK NOVELLA

Valamely csatlós Agilulf király feleségével szeretkezik, mit is Agilulf észrevesz,
de nem szól: megleli a tettet és megnyírja; a megnyírt ember mind
a többieket megnyírja, s ekképpen kimenekül a csávából

HARMADIK NOVELLA

Valamely hölgy szerelmes egy ifjúba, és tiszta lelkiismeretet színlelvén,
gyónás ürve alatt rávisz egy szigorú erkölcsű barátot, hogy tudtán kívül
kezére járjon gerjedelme teljes-tökéletes kielégítésében

NEGYESEDIK NOVELLA

Don Felice oktatja Puccio testvérét, hogyan nyerhetné el az örök boldogságot,
s annak okáért penitenciát róra, melyet is Puccio testvér elvégez,
azonközben pedig Don Felice a jámbor férfiúnak feleségével enyeleg

ÖTÖDIK NOVELLA

Zima odaajándékozta paripáját Francesco Vergellesi úrnak,
s annak fejében engedelmet nyer, hogy szólhasson feleségével;
hogyan pedig az asszony hallgat, ő annak nevében felel magának,
s a dolognak vége felelete szerint üt ki

HATODIK NOVELLA

Ricciardo Minutolo szerelmes Filippello Fighinolfi feleségébe;
megtudja, hogy az asszony féltékeny, s azzal az ürüggyel,
hogy Filippello az ő feleségével másnap valamely fürdőben találkozik,
elcsalja oda az asszonyt, ki azt hiszi, hogy férjével van;
annak után pedig megtudja, hogy Ricciardóval mulatott

HETEDIK NOVELLA

Tedaldo hajba kap kedvesével, elutazik Firenzéből majd visszatér
oda bizonyos idő múltán zárandok képében: beszél a hölgygel,
s felfedi előtte tévedését, megszabadítja a haláltól annak férjét,
kit elítéltek ama vád miatt, hogy őt meggyilkolta, és kibékíti testvéreivel;
annak után pedig okosan élvezi szerelmét kedvesével

NYOLCADIK NOVELLA

Ferondo bevesz bizonyos port, mire halott gyanánt eltemetik,

az apátúr pedig, ki feleségével enyeleg, kiveszi őt sírjából, börtönbe veti, és elhiteti vele, hogy a tisztítóhelyen van; minekutána pedig feltámad, feleségének az apátúrtól született fiát miként tulajdon gyermekét neveli föl

KILENCEDIK NOVELLA

Giletta di Nerbona meggyógyítja Franciaország királyának sipolyát: férjéül kéri Beltramo di Rossiglione-t, ki akarata ellenére feleségül veszi őt, s mérgében Firenzébe megy, hol is valamely leányka után settenkedik, de annak képében Giletta hál véle; minekutána pedig két fia születik tőle, megszereti és megtartja felesége gyanánt

TIZEDIK NOVELLA

Valamely Alibech nevezetű leány remetének áll, Rustico barát pedig megtanítja, hogyan kell az ördögöt visszakergetni a pokolba; annak utána elviszik onnét, és Neerbal felesége lesz

Negyedik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON HARMADIK NAPJA,
ÉS KEZDŐDIK A NEGYEDIK, MELYEN FILOSTRATO
URALKODÁSA ALATT OLY EMBEREKRŐL FOLYIK A SZÓ,
KIKNEK SZERELME SZERENCSEJTLEN VÉGRE JUTOTT

ELSŐ NOVELLA

Tancredi, Salerno fejedelme, megöli leányának szerelmesét, s annak szívét aranyserlegben elküldi leányának, ki is méregitalt önt arra, az italt megissza, s ekképpen meghal

MÁSODIK NOVELLA

Alberto testvér elhiteti valamely asszonnyal, hogy Gábrriel arkangyal szerelmes belé, kinek képében ő maga többször is szerelmeskedik az asszonnyal; egyszer aztán megijed az asszonynak rokonaitól, kiugrik a házból, s megbúvik valamely szegény embernek házában, ki is vadember képében másnap a piacra vezeti őt, hol felismerik, annak utána pedig szerzetes testvérei megfogják és börtönbe vetik

HARMADIK NOVELLA

Három ifjú szeret három nővért, s azokkal együtt Kréta szigetére szöknek; a legidősebb leány féltékenységeben megöli szerelmesét; a második odaadja magát Kréta hercegének, s megmenti az előbbi a halálbüntetéstől, de őt magát a kedvese megöli, s az idősebbik leánnyal elmenekül; a gyilkossággal a harmadik nővért s ennek szerelmesét vádolják; és elfogatván be is vallják a gyilkosságot, de félnek a haláltól, pénzzel megvesztegetik a porkolábokat, és szegényen Rhodos

szigetére menekülnek, hol is nagy nyomorúságbanvégzik életüket

NEGYEDIK NOVELLA

Gerbino amaz ígéret ellenére, melyet Guiglielmo király, a nagyapja, hit alatt tett, megtámadja Tunisz királyának hajóját, hogy elrabolja annak leányát; minekutána pedig a hajó legénysége megöli a leányt, ő lekaszabolja a legénységet, végezetül pedig néki fejét veszik

ÖTÖDIK NOVELLA

Lisabetta bátyjai megölik annak kedvesét: ki is megjelenik a leánynak álmában, s megmutatja néki, hol vagy on eltemetve. A leány titokban kiássa annak fejét, s valamely bazsalikomcserépbe helyezi; ott zokog felette álló óra hosszat minden áldott nap, mígnem bátyjai elveszik tőle, s akkor a leány kevés idő múltán meghal bánatában

HATODIK NOVELLA

Andreuola szereti Gabriottót, elmondja néki álomlátását, az viszont elmondja a leánynak a magáét; egyszerre csak meghal a leánynak karjaiban; miközben pedig a holttestemet a leány és cselédje annak házába viszik, elfogják őket a poroszlók; a leány elmondja, mi történt: a városbíró erőszakot akar követni rajta, de a leány ellenszegül; atyja megtudja, hogy hol van, s minekutána ártatlansága kiderül, kiszabadítja; a leány azonban semmi áron nem akar tovább a világban maradni, és apácának áll

HETEDIK NOVELLA

Simona szereti Pasquinót, midőn együtt vannak egy kertben, Pasquino megdörzsöli fogait zsályalevéllal és meghal; Simonát elfogják, ki is mikor meg akarja mutatni a bírónak, hogyan halt meg Pasquino, ugyancsak megdörzsöli fogait amaz zsálya levelével és hasonlatosképpen szörnyethal

NYOLCADIK NOVELLA

Girolamo szereti Salvestrát, Girolamo, anyjának unszolására Párizsba megyen; mikor visszatér, megtudja, hogy Salvestra férjhez ment. Titokban behatol annak házába, és ottan mellette meghal; annak utána elviszik valamely templomba, hol is holtteste mellett Salvestra meghal

KILENCEDIK NOVELLA

Guiglielmo Rossiglione úr megéteti feleségével Guiglielmo Guardastagno úr szívét, kit az asszony szeretett, ő maga pedig meggyilkolt; mikor az asszony ezt megtudja, az ablakból a mélységbe veti magát és szörnyethal, és szerelmesével együtt temetik el

TIZEDIK NOVELLA

Valamely orvos felesége halott gyanánt ládába helyezi alvó kedvesét; a ládát két uzsorás elviszi maga házába. Az ifjú felébred, és tolvaj gyanánt elfogják;

a hölgy szolgálója megvallja a bírónak, hogy ő tette be a férfit ama ládába, melyet az uzsorások elloptak; miért is a férfi megmenekül az akasztófától, az uzsorásokat pedig a láda ellopása miatt pénzbírságra ítélik

Ötödik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON NEGYESEDIK NAPJA: KEZDŐDIK AZ ÖTÖDIK, MELYEN FIAMMETTA URALKODÁSA ALATT OLY SZERELMESEKRŐL LÉSZEN SZÓ, KIK KEMÉNY ÉS SIRALMAS MEGPRÓBÁLTATÁSOK UTÁN MEGNYERTÉK BOLDOGSÁGUKAT

ELSŐ NOVELLA

Cimonének a szerelemtől megjön az esze, és kedvesét, Efigeniát hajón megszökteti; Rodoszbán börtönbe kerül, melyből Lisimaco kiszabadítja; akkor annak segítségével elrabolja Efigeniát és Cassandrárt menyegzőjük napján, s velük együtt Krétába szökik; s minekutána mindegyik feleségül veszi kedvesét, velük együtt hazahívják őket

MÁSODIK NOVELLA

Costanza szereti Martuccio Gomitót, s mikor hírét veszi, hogy az ifjú meghalt, kétségbeesésében egyedül csónakba száll, melyet a szél Susába sodor; kedvesét Tuniszban életben leli, felfedi magát előtte, s mivel az bizonyos tanácsaiért nagy becsületben vagyon a királynál, feleségül veszi a leányt, s véle együtt gazdagon megtér Lipari szigetére

HARMADIK NOVELLA

Pietro Boccamazza megszökök Agnoellával, rablók akadnak útjukba; a leány valamely erdőbe menekül, s annak utána egy kastélyba viszik; Pietrót elfogják, de megmenekül a rablók kezéből, s némi hányattatások után eljut amaz kastélyba, melyben Agnoella van; feleségül veszi őt, s véle együtt megtér Rómába

NEGYESEDIK NOVELLA

Lizio da Valbona úr ott lepi leányánál Ricciardo Manardit; akkor ez feleségül veszi a leányt, annak atyjával pedig megbékél

ÖTÖDIK NOVELLA

Guidotto da Cremona leánykáját Giacomino da Pavia gondjaira bízva s meghal; a leányt Faenzában Giannole di Severino és Minghino di Mingole szereti; összeverekednek miatta, de akkor kiderül, hogy a leány Giannole húga, mire Minghinóhoz adják feleségül

HATODIK NOVELLA

Gian di Procidát ott kapják kedvesénél, kit már annak előtte Frigyes királynak

ajándékoztak; akkor oszlophoz kötik, hogy a leánnyal együtt megégessék;
mivel azonban Ruggieri dell'Oria felismeri, megmenekül és feleségül veszi a leányt

HETEDIK NOVELLA

Teodoro szerelmes Violantéba, gazdájának, Amerigo úrnak leányába, s teherbe ejti,
miért is akasztófára ítélik; s mikor vesszőzés közben a vesztőhelyre viszik,
atyja felismeri, megszabadítja, ő pedig feleségül veszi Violantét

NYOLCADIK NOVELLA

Nastagio degli Onesti szerelmes a Traversari család egyik hölgyébe;
eltékozolja vagyonát, de nem tudja megnyerni annak szerelmét.
Hozzá tartozóinak kérésére Chiassiba megy; ottan szemtanúja,
amint valamely lovag meghajszol egy leányt, megöli és két kutyának veti eledelül.
Meghívja ebédre rokonait és ama hölgyet, kit szeret, ki ugyancsak szemtanúja lesz,
amint ama leányt a kutyák marcangolják; és akkor félelmében,
hogy vele is ilyesmi történhetik, feleségül megy Nastagióhoz

KILENCEDIK NOVELLA

Federigo degli Alberighi szerelmes, de nem nyer vizontszerelmet,
és az udvarlásban eltékozolja minden vagyonát, csupán egy sólyma marad;
mivel pedig egyebe nincs, ezt találja fel ebédre hölgyének, ki meglátogatja;
ki is mikor ezt megtudja, megenyhül irányában, feleségül megy hozzá,
és gazdag emberré teszi

TIZEDIK NOVELLA

Pietro di Vinciolo elmegy hazulról vacsorára, felesége felhívta magához egy fiút.
Pietro hazatér, az asszony a fiút a tyúkkas alá rejti. Pietro elmeséli,
hogy Ercolano, kinél vacsorán volt, házában felfedezett egy ifjút,
kit felesége bebocsátott, az asszony legyalázza Ercolano feleségét,
egy szamar véletlenül rálép az ujjára a fiúnak, ki a tyúkkas alatt lapul,
s ki erre elordítja magát. Pietro odaszalad, meglátja; megismeri felesége
hűtlenségét, de végezetül is maga fajtalankodása kedvéért megbékül vele

Hatodik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON ÖTÖDIK NAPJA, KEZDŐDIK A HATODIK,
MELYEN ELISA URALKODÁSA ALATT OLY EMBEREKRŐL FOLYIK
A SZÓ, KIK VALAMELY TALPRAESETT VÁLASSZAL VAGY GYORS
ELHATÁROZÁSSAL MEGSZABADULTAK VALAMELY VESZTESÉGTŐL,
VESZEDELEMTŐL VAGY MEGSZÉGYENÜLÉSTŐL

ELSŐ NOVELLA

Egy lovag azt mondja madonna Orettának, hogy egy novellával úgy elszórakoztatja,
miképpen úgy érzi majd, mintha lóháton mentek volna; de mivel ügyetlenül beszél,

a hölgy kéri, hogy engedje leszállnia a lóról

MÁSODIK NOVELLA

Cisti pék egy mondásával figyelmezteti Geri Spina urat kérésének szerénységre

HARMADIK NOVELLA

Monna Nonna de'Pulci Firenze püspökének túlságosan tisztességtelen tréfákozására csattanós választ ad, mellyel elhallgattatja

NEGYEDIK NOVELLA

Chichibio, Currado Gianfigliazzinak szakácsa, talpraesett válaszával, mentegetődzvén, Currado dühét kacagásra fordítja, s megmenekül a büntetéstől, mellyel Currado megfenyegette

ÖTÖDIK NOVELLA

Forese da Rabatta uram és Giotto mester, a festő, Mugellóból jövet, tréfálkozván, csipkedik egymást ágrólszakadt külsejük miatt

HATODIK NOVELLA

Micbele Scalza megbizonyítja némely ifjaknak, hogy a Baronciak a legnemesebb férfiak e világon s a tengeren, és vacsorát nyer

HETEDIK NOVELLA

Madonna Filippát a férje rajtakapta kedvesével; törvénybe idézi, de ottan az asszony talpraesett és mulatságos válaszával kiment magát, s eléri, hogy a törvényt megváltoztassák

NYOLCADIK NOVELLA

Fresco azt tanácsolja unokahúgának, hogy ne nézzen a tükörbe, ha, mint mondotta, bosszúságára vagy utálatos embereket látnia

KILENCEDIK NOVELLA

Guido Cavalcanti valamely tréfaszóval udvariasan legorombít bizonyos firenzei lovagokat, kik megrohanták

TIZEDIK NOVELLA

Cipolla testvér megígéri bizonyos parasztnak, hogy megmutatja nekik Gábiel arkangyal szárnyatollát; de mivel azoknak helyében széndarabokat lel, azt mondja, hogy ezek ama szénből valók, melyen szent Lőrincet megsütötték

Hetedik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON HATODIK NAPJA, KEZDŐDIK A HETEDIK,

MELYEN DIONEÓ URALKODÁSA ALATT OLY ASSZONYOKRÓL
FOLYIK A SZÓ, KIK AKÁR SZERELEMBŐL, AKÁR AZÉRT,
HOGY VALAMI BAJBÓL MENEKEDJENEK, MEGCSALJÁK FÉRJÖKET,
AKÁR RÁJÖTT AZ, AKÁR NEM

ELSŐ NOVELLA

Gianni Lotteringhi éjjel kopogtatást hall ajtaján; felkelti feleségét, ki is elhitegeti vele,
hogy kísértet kopog; odamennek, hogy megbabonázzák valamely ráolvasással,
mire a kopogás megszűnik

MÁSODIK NOVELLA

Peronella hordóba bújtatja kedvesét, mikor a férje hazatér;
mivel pedig a férj a hordót eladta, az asszony azt mondja,
hogy ő is eladta valakinek, aki éppen benne van, és megvizsgálja, vajon ép-e.
Akkor az illető kibújik, a hordót a férjjel kitisztogatattja, és hazaviteti házába

HARMADIK NOVELLA

Rinaldo barát a komaasszonyával szerelmeskedik;
a férj ott kapja őt az asszony szobájában; akkor tehát elhitegetik véle,
hogy a barát ráolvasott a fiacskája gilisztáira

NEGYEDIK NOVELLA

Tofano egy éjszaka kizárja a házból feleségét, ki is mivel semmi
rimánkodás árán nem tud bejutni, úgy tesz, mintha a kútba vetné magát,
de csak egy nagy követ dob bele. Tofano kijön a házból és odaszalad,
mire az asszony besurran a házba, kizárja az urát,
és nagy nyelveléssel lepocskondiázza

ÖTÖDIK NOVELLA

A féltékeny férj papnak öltözködven, meggyóntatja feleségét,
ki is megvallja néki, hogy szeret egy papot, ki minden éjjel meglátogatja;
miközben tehát a féltékeny férj nagy titokban lesbe áll a kapuban,
az asszony a tetőn által beengedi kedvesét, és mulatja magát véle

HATODIK NOVELLA

Madonna Isabellát meglátogatja Lambertuccio, ki szerelmes belé,
éppen akkor, mikor Leonetto nála van; midőn pedig a férje hazajön,
Lambertucciót törrel a kezében kizavarja a házból,
Leonettót pedig a férj hazakíséri

HETEDIK NOVELLA

Lodovico felfedi madonna Beatrice előtt iránta való szerelmét;
akkor a hölgy maga ruhájában leküldi férjét, Eganót a kertbe,
maga pedig szerelmeskedik Lodovicóval, ki is annak utána felkel,
kimegy a kertbe, és elnászpángolja Eganót

NYOLCADIK NOVELLA

Egy féltékeny embernek felesége éjszakára madzagot köt maga lába ujjára, és ekképpen tudja meg, mikor jön hozzá kedvese. Férje észreveszi, s miközben utanaszalad az asszony szeretőjének, az asszony maga helyett egyik szolgáját fekteti ágyába, ezt a férj csúful elveri, s levágja a haját, annak utána pedig elmegy az asszonynak bátyjaiért, kik is látván, hogy a dolog nem igaz, kegyetlenül összeszidják a férjet

KILENCEDIK NOVELLA

Nicostrato felesége, Lidia, szereti Pirrót, ki is, hogy az asszony meggyőzze őt, három dolgot kíván tőle, miket az rendre megtesz; annak utána Nicostrato szeme láttára szerelmeskedik az ifjúval, Nicostratóval pedig elhiteti, hogy az, mit látott, nem igaz

TIZEDIK NOVELLA

Két sienai ifjú szeret egy hölgyet, ki komaasszonya az egyiknek; a koma meghal, s ígérete szerint megjelenik cimborájának, és elmeséli neki, miképpen megyen sora a másvilágon

Nyolcadik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON HETEDIK NAPJA; KEZDŐDIK A NYOLCADIK, MELYEN LAURETTA URALKODÁSA ALATT ARRÓL VAN SZÓ, MIKÉPPEN JÁR TÚL MINDEN ÁLDOTT NAP NŐ A FÉRFINAK, VAGY FÉRFI A NŐNEK, VAGY EGYIK EMBER A MÁSIKNAK ESZÉN

ELSŐ NOVELLA

Gulfardo pénzt vesz kölcsön Guasparruolótól, és minekutána annak feleségével megegyezett, hogy emez pénz fejében véle hál, a pénzt odaadja neki, és az asszonynak füle hallatára azt mondja Guasparruolónak, hogy megadta a pénzt az asszonynak, mit is ez igaznak elismer

MÁSODIK NOVELLA

Varlungo plébánosa szerelmeskedik monna Belcoloréval; zálogul otthagyja nála köpönyegét; mozsarat kér tőle kölcsön, s mikor visszaküldi, visszakéri köpönyegét, melyet zálogban otthagyott; melyet is a jóasszony csípős kiszólás kíséretében visszaad

HARMADIK NOVELLA

Calandrino, Bruno és Buffalmacco végigmegy a Mugnone partján; meg akarják keresni a Heliotrop-követ; Calandrino azt hiszi, hogy megtalálta; kövekkel megrakodva hazatér; felesége civakodni kezd véle, mire ő mérgében megveri, cimboráinak pedig elmeséli azt, amit azok jobban tudnak nála

NEGYEDIK NOVELLA

A fiesolei prépost szerelmes valamely özvegyasszonyba, ki azonban nem szereti őt; s midőn azt hiszi, hogy az asszonnyal hál, tulajdonképpen egyik szolgájával hál, és akkor, a menyecske fivérei segítségével, a püspök rajtakapja

ÖTÖDIK NOVELLA

Firenzében három ifjú lehúzza egy marcheai bírónak a nadrágját, miközben a bíró székében ül, s igazságot teszen

HATODIK NOVELLA

Bruno és Buffalmacco ellopja Calandrino disznáját; ráveszik őt, hogy próbát tegyen gyömbérpirulával meg édes borral, hogy nyomára jusson a disznónak; neki magának egymás után beadnak áloéban főzött két vadgyömbér-pirulát, s akkor ráolvassák, hogy ő maga volt a tolvaj; tetejében még kénytelen váltságdíjat adni nékik, hogy el ne mondják feleségének

HETEDIK NOVELLA

Egy deák beleszeret valamely özvegyasszonyba, ki mást szeret, s egy téli éjszakán által állatja és várakoztatja a deákot a hóban; annak utána a deák valamely dologban tanácsot ad a hölgynek, kit is július havában egész napon által meztelenül állat valamely torony tetején, legyeknek és bögölyöknek és a nap tűzének prédájául

NYOLCADIK NOVELLA

Két jó barát közül az egyik a másiknak feleségével szerelmeskedik; mikor a másik észreveszi, a feleségével egyetértésben úgy intézi, hogy barátját ládába zárja, s mikor az benne van, ő maga a láda tetején annak feleségével szerelmeskedik

KILENCEDIK NOVELLA

Simone mester, az orvos, be akar jutni valamely kalandos társaságba; Bruno és Buffalmacco elküldi őt éjjel bizonyos helyre, hol is Buffalmacco betaszítja egy pöcegödörbe, s otthagyja

TIZEDIK NOVELLA

Egy szicíliai leány nagy furfangosan kicsalja valamely kereskedőtől mindenét, mit az Palermóba hozott; mikor a kereskedő megint visszajön, úgy tesz, mintha még több árut hozott volna magával, kölcsönpénzt vesz a leánytól, s annak fejében vizet meg kócot hagy neki

Kilencedik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON NYOLCADIK NAPJA; KEZDŐDIK A KILENCEDIK,

MELYEN EMILIA URALKODÁSA ALATT KI-KI TETSZÉSE SZERINT VALÓ TÁRGYBAN MOND NOVELLÁT, AMIRŐL ÉPPEN KEDVE TARTJA

ELSŐ NOVELLA

Madonna Francescába ketten szerelmesek, Rinuccio és Alessandro,
de ő egyiket sem szereti, miért is az egyiket ráveszi, hogy halott gyanánt
feküdjön be egy sírba, a másikat pedig, hogy ezt az élőhalottat vigye el hozzá;
de mivel egyik sem tud végére járni a dolognak, ügyesen lerázza őket a nyakáról

MÁSODIK NOVELLA

Valamely fejedelemsasszony sebtiben fölkel a sötétben,
hogy az ágyban kapja szerelmesével együtt az egyik apácát, kit bevádoltak nála;
mivel pedig a fejedelemsasszonynál éppenséggel egy pap van,
hirtelenében a papnak nadrágját teszi fejére, abban a hiszemben,
hogy az apácafőkötőt teszi fel; mikor pedig a bepanaszolt apáca észreveszi ezt,
figyelmezteti rá a fejedelemsasszonyt, mire megszabadul a büntetéstől,
s azontúl kénye-kedve szerint együtt lehet szerelmesével

HARMADIK NOVELLA

Simone mester, Bruno és Buffalmacco és Nello unszolására elhiteti Calandrinóval,
hogy teherbe esett: miért is ez a három fent mondott fickónak orvosságra kappanokat
és pénzt ad, és szülés nélkül megszabadul terhességétől

NEGYESEDIK NOVELLA

Cecco Fortarrigo mindenét eljuttatssa Buonconventóban, azonfelül pedig
Cecco Angiulieri pénzét is, és egy szál ingben utánaaszalad, s azt kiabálja,
hogy amaz kirabolta őt, mire Angiulierit a parasztok elfogják;
akkor Fortarrigo magára ölti amannak ruháit, felszáll annak lovára s elvágat,
őt magát pedig egy szál ingben otthagyja

ÖTÖDIK NOVELLA

Calandrino beleszeret valamely leányba; Brunótól talizmánt kap,
mellyel is, midőn a leányt megéri, az véle megyen;
de Calandrinót rajtacsípi a felesége, és istenigazában lepocskondiázza

HATODIK NOVELLA

Két ifjú éjjeli szállást vesz egy atyafinál; közülök egyik a fogadósnak leányához fekszik,
a fogadósnak felesége pedig tévedésből a másik ifjúval hál. Az, ki a leánynál volt,
később az apja mellé fekszik, és mindent elmond neki, abban a hiszemben,
hogy cimborájával beszél. Hangos pörlekedésökre az asszony észbe kap,
átmegy leányának ágyába, s talpraesett mondással elsimítja a zúrzavart

HETEDIK NOVELLA

Talano di Molese azt álmodja, hogy egy farkas szétmarcangolja feleségének
nyakát és arcát; óvatosságra inti az asszonyt, de az nem hallgat rá,
s ekképpen a dolog valóban meggesik

NYOLCADIK NOVELLA

Biondello becsapja Ciaccót egy ebéddel, miért is Ciacco nagy ravaszul bosszút áll, s úgy intézi, hogy Biondellót irgalmatlanul elagyabugyalják

KILENCEDIK NOVELLA

Két ifjú tanácsot kér Salamontól: az egyik abban, hogy miképpen nyerjen szerelmet, a másik, hogy miképpen fenyítse meg akaratos feleségét. Az előbbinek feleli, hogy szeressen, a másodiknak pedig, hogy menjen a Libahídhöz

TIZEDIK NOVELLA

Donno Gianni di Barolo varázslatot végez Pietro koma kívánságára, hogy ennek feleségét kancává változtassa; és mikor arra kerül a sor, hogy a farkat is rávarázsolja, Pietro koma beleszól, hogy neki nem kell a fark, s ezzel elrontja az egész varázslatot

Tizedik nap

VÉGZŐDIK A DEKAMERON KILENCEDIK NAPJA; KEZDŐDIK A TIZEDIK, MELYEN PAMFILO URALKODÁSA ALATT OLY EMBEREKRŐL FOLYIK A SZÓ, KIK NAGYLELKŰN VAGY NEMESSEN CSELEKEDTEK VALAMIT A SZERELEMBEN AVAGY MÁS DOLOGBAN

ELSŐ NOVELLA

Valamely lovag a spanyol király szolgálatában áll; de úgy érzi, hogy nem nyer tőle méltó jutalmat, miért is a király biztos próbával megbizonyítja neki, hogy nem ő a hibás benne, hanem a lovagnak balszerencséje; annak utána pedig dúsan megajándékozta

MÁSODIK NOVELLA

Ghino di Tacco elfogja Clugny apáturat, és meggyógyítja gyomrának nyavalyáját, annak utána pedig szabadon bocsátja. Ez pedig visszatérván a római udvarba, Ghinót megbékélteti Bonifác pápával, ki őt ispotályos lovaggá teszi

HARMADIK NOVELLA

Mitridanes irigykedik Náthánra annak nemeslelkűsége miatt; elindul, hogy meggyilkolja, bár nem ismeri; rábukkan, s akkor az tájékoztatja a dolgoknak módja felől, mire az ifjú megegyezés szerint találkozik vele az erdőben, s mikor ráismer, elszégyelli magát, és barátságot köt vele

NEGYEDIK NOVELLA

Gentile de'Carisendi úr Modenából jövet kiveszi sírjából a hölgyet, kit szeretett, s kit halott gyanánt eltemettek; ki is magához tér, és fiat szül, Gentile úr pedig őt is, fiacskáját is visszaadja a férjének, Niccoluccio Caccianimicónak

ÖTÖDIK NOVELLA

Madonna Dianora januárban májusi gyönyörű kertet kér Ansaldotól. Ansaldo elkötelezi magát valamely varázslónak, s megadja a kertet a hölgynek, kinek ura engedelmet ad, hogy Ansaldo kedvét töltsse; ez a férj nagylelkűségének hallatára feloldozza a hölgyet ígérete alól, a varázsló pedig feloldozza Ansaldot, és semmit nem fogad el tőle

HATODIK NOVELLA

A győzelmes Öreg Károly király beleszeret valamely ifjú hajadonba, de elröstellí magát bolondos gondolatja miatt, s a leányt és annak testvérét nagy tisztességgel férjhez adja

HETEDIK NOVELLA

Péter király értesülvén, mely forró szerelemmel viseltetik irányában a betegségében sínylődő Lisa, megvigasztalja őt; annak utána pedig férjhez adja valamely nemes ifjúhoz, homlokon csókolja, s magát lovagjául örökre elkötelezi

NYOLCADIK NOVELLA

Sofronia azt hiszi, hogy Gisippus felesége, holott Titus Quinctius Fulvus felesége, és ezzel Rómába megyen, hová Gisippus szegény sorban ugyancsak megérkezik, és abban a hiszemben, hogy Titus megveti őt, azt mondja, hogy embert ölt, meghalni kívánkozáván. Titus megismeri, s hogy megmentse, magát vallja gyilkosnak; ennek hallatán azonban az igazi gyilkos felfedi magát; miért is Octavianus mind valamennyiöket felmenti, Titus pedig hűgát Gisippusnak adja feleségül, s megosztja véle minden javát

KILENCEDIK NOVELLA

Szaladint, ki kereskedő képében jár, megvendégeli Torello; megindul a keresztes hadjárat; Torello időt szab feleségének, midőn újból férjhez mehet; fogságba esik; a szultán hírét hallja mint ügyes sólyomidomítónak; felismeri, magát is felfedi, és Torellót nagy tisztességgel vendégeli; Torello nyavalyába esik, és varázslat segédelmével egy éjszaka alatt Paviába jut; minekutána pedig a lakodalmon, melyet felesége új menyegzőjén tartanak, felismerik, feleségével együtt megtér házába

TIZEDIK NOVELLA

Saluzzo őrgrófja, kit belső emberei kéréseikkel zaklatnak, hogy megházasodjék, mégis maga feje szerint választ feleséget, elveszi egyik parasztnak a leányát, kitől két gyermeke születik, s ezeket állítólag megöleti. Annak utána ürügyül veti, hogy megbánta házasságát, és azzal a szesszel, hogy mást vesz feleségül, hazahozatja tulajdon leányát, mintha az volna új felesége, maga feleségét pedig egy szál ingben kiűzi házából; de látván, hogy az asszony mindent békességgel tűr, meggyarapodik iránta való szerelme, visszahívja házába, megmutatja néki felnövekedett gyermekeit, s őrgrófné gyanánt tiszteli, és tiszteletet szerez néki

Végezetül szól az íródeák

OLVASHATÓ:

<http://mek.niif.hu/00300/00334/html/>

HALLGATHATÓ:

<http://mek.oszk.hu/03300/03384/>

<http://enciklopedia.fazekas.hu/palyakep/vilag/Boccaccio.htm>